

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 25. februar 2009
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2009-150-1011
Dok.: RPH40100

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 365 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. januar 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Line Barfod (EL).

Brian Mikkelsen

/

Barbara Bertelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 365 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere artiklen ”Sag om fupudstationering trukket 4 år” (www.eufagligt.dk/artikel_print/707/) og herunder ikke mindst besvare det sidste afsnits direkte spørgsmål.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil jeg kan henholde mig:

”I den artikel, der nævnes i spørgsmålet, omtales en konkret sag vedrørende ulovlig beskæftigelse af udenlandsk arbejdskraft omfattet af den såkaldte Østaftale, og i det sidste afsnit i artiklen anføres, at der er grund til at få svar på, hvorfor myndighederne har trukket sagen i langdrag.

I den anledning kan jeg mere generelt oplyse, at det ifølge udlændingelovens § 59, stk. 4, er strafbart at beskæftige en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

EU-borgere skal som udgangspunkt ikke have arbejdstilladelse for at tage beskæftigelse her i landet. For statsborgere fra de 10 nye medlemslande gælder der dog en særlig overgangsordning for arbejdskraftens fri bevægelighed. Denne overgangsordning indebar i en periode, at statsborgere fra de nævnte lande ikke kunne tage lønnet beskæftigelse som arbejdstagere i Danmark, før de havde fået en opholds- og arbejdstilladelse fra Udlændingesservice.

Overgangsordningen gælder kun for arbejdstagere, og ikke for personer, som ønsker at etablere sig som selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, eller som ønsker at levere en tjenesteydelse her i landet. Det følger endvidere af EU-retten, at en virksomhed, der er etableret i et EU-land, kan medbringe eller udstationere sine egne ansatte, når virksomheden skal levere en tjenesteydelse i et andet EU-land. Sådanne udstationerede arbejdstagere fra de 10 nye medlemslande har således ikke været omfattet af de tidligere gældende krav om opholds- og arbejdstilladelse, hvis en række nærmere angivne betingelser var opfyldt, herunder at arbejdstagerne kunne betragtes som fast beskæftiget i den udstationerende virksomhed.

Til brug for vurderingen af, om der i en konkret sag er tale om ulovlig beskæftigelse af udenlandsk arbejdskraft, vil an-

klagemyndigheden sædvanligvis indhente en udtalelse fra Udlændingesservice.

Om den konkrete sag, der er omtalt i spørgsmålet, kan jeg oplyse, at den har været behandlet af Statsadvokaten for København og Bornholm. Jeg har derfor til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra statsadvokaten, der bl.a. har oplyst følgende:

”Den 3. august 2004 traf politiet 7 polske håndværkere på en adresse i Læssøegade uden arbejdstilladelse. Håndværkerne var kontraktansatte i et polsk firma, som var hyret til at arbejde i Læssøegade af bygherren. Af ansættelseskontrakterne fremgik det, at samtlige håndværkere var midlertidigt ansatte i det polske firma i tidsrummet fra juni 2004 til ultimo 2004, for to af håndværkernes vedkommende dog til 28. februar 2005. Efterforskningen viste endvidere, at det polske firma var oprettet umiddelbart forud for ansættelsen af de polske håndværkere.

Sagen blev forelagt Udlændingestyrelsen (nu Udlændingesservice), der i en udtalelse af 13. september 2004 fandt, at de antrufne håndværkere arbejdede uden fornøden tilladelse i Danmark.

Udlændingestyrelsen anførte i den forbindelse, at der ikke kunne fritages for opholds- og arbejdstilladelse, hvis arbejdstageren alene var løst tilknyttet den udstationerede virksomhed, hvilket Udlændingestyrelsen fandt var tilfældet her, idet håndværkerne var ansat i den polske virksomhed på tidsbegrænsede kontrakter kort forinden arbejdets begyndelse i Danmark.

Udlændingestyrelsen anførte yderligere, at kravet om, at udlændingen skulle være fast beskæftiget i den udstationerede virksomhed, endvidere indebar, at det måtte antages, at der efter omstændighederne ville kunne statueres omgåelse i et tilfælde, hvor der var tale om tjenesteydelser leveret af et firma, som måtte anses som konstrueret til lejligheden med direkte henblik på at undgå overgangsordningens regler. Udlændingestyrelsen havde dog ikke selvstændigt vurderet, om der efter omstændighederne ville kunne statueres omgåelse i den konkrete sag, allerede fordi Udlændingestyrelsen vurderede, at de polske håndværkere var løst tilknyttet den udstationerede virksomhed og derfor skulle have haft fornøden tilladelse i Danmark.

Politidirektøren i København rejste den 30. december 2004 tiltale mod bygherren for overtrædelse af udlæn-

dingelovens § 59, stk. 2, og stk. 3 [nu § 59, stk. 4, og stk. 5], ved i perioden fra midt i juli 2004 til den 11. november 2004 i en ejendom i Læssøegade i København at have beskæftiget 7 polske statsborgere med malerarbejde, rengøring og istandsættelse i 24 lejligheder, selvom udlændingene ikke havde arbejdstilladelse i Danmark.

Ved Københavns Byrets dom af 31. maj 2005 blev bygherren idømt en bøde på 200.000 kr. for medvirken til overtrædelse af straffelovens § 59, stk. 2.

Det blev ved dommen lagt til grund, at det ikke – som påstået af anklagemyndigheden – kunne bevises, at det polske firma, som de pågældende håndværkere ifølge de tidsbegrænsede ansættelseskontrakter var ansat i, var oprettet proforma, således at det reelt var bygherren, som havde ansat de polske arbejdere.

I stedet fandt retten i overensstemmelse med udtalelsen fra Udlændingestyrelsen, at reglerne om udstationering ikke var opfyldt med den begrundelse, at ansættelseskontrakterne vedrørte nogle begrænsede tidsrum, hvorfor der ikke var tale om fast beskæftigelse. Bygherren blev på den baggrund dømt for medvirken til overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 2, idet han ikke sikrede sig behørigt, at de polske håndværkere havde enten opholds- eller arbejdstilladelse, eller at dette ikke var påkrævet.

Dommen blev af bygherren anket til Østre Landsret med påstand om frifindelse. Anklagemyndigheden ankede tillige domme til Østre Landsret med påstand om domfældelse efter anklageskriftet samt skærpelse af straffen.

Den 19. januar 2006 afsagde EF-domstolen dom i sagen ”Kommissionen mod Tyskland” (C 244/04). Dommen gav Udlændingetjenesten anledning til at præcisere fortolkningen af begrebet ”fast beskæftigelse” i forbindelse med udstationeringsforhold, jf. Udlændingetjenestens notat af 12. september 2006. Ifølge notatet kunne der på baggrund af EF-dommen ved vurderingen af, om udstationeringsreglerne var opfyldte, ikke alene lægges vægt på, om ansættelse/udstationering for de ansatte var tidsbegrænset, især ikke når kontrakterne vedrørte en branche (som her byggefaget), der er karakteriseret ved ofte at benytte kortvarige ansættelseskontrakter.

På den baggrund og idet der var udsigt til, at grundlaget for byrettens fældende dom ikke længere var tilstede, blev det i december 2006 besluttet at iværksætte efterforskning i Polen med henblik på at få klarlagt, hvorvidt nye beviser kunne tilvejebringes for, at firmaet i Polen var oprettet proforma alene med det formål, at de 7 polske håndværkere skulle udføre arbejde på ejendommen i Læssøegade.

Efterforskningen i Polen omfattede bl.a. afhøringer af nogle af de 7 polske håndværkere, der havde arbejdet på ejendommen i Læssøegade, samt ransagning af firmaet og undersøgelse af firmaets økonomi og øvrige aktiviteter.

Resultatet af efterforskningen blev i juni 2008 forelagt for Udlændingetjenesten, der afgav udtalelse om sagen den 1. september 2008.

Af udtalelsen fremgår det, at der på baggrund af EF-dommen af 19. januar 2006 ud over de tidsbegrænsede ansættelseskontrakter tillige som momenter i vurderingen af, om udstationeringsreglerne er opfyldt, skal indgå, om firmaet havde andre aktiviteter f.eks. i hjemlandet eller udlandet, hvorvidt medarbejderne modtog instruktion og løn af det polske firma eller andre, om medarbejderne havde udsigt til arbejde ved tilbagevenden til hjemlandet, hvem der sørgede for materialer, redskaber mv., og hvorvidt det udenlandske firma var momsregistreret i Danmark.

Efter resultatet af efterforskningen i Polen var det anklagemyndighedens opfattelse, at der var tale om et etableret firma i Polen - om end nystartet - og at det ud fra de af Udlændingetjenesten nævnte parametre måtte konstateres, at udstationeringsreglerne var opfyldte.

Da der på den baggrund ikke var udsigt til, at anklagemyndigheden ville kunne løfte bevisbyrden for, at firmaet i Polen var konstrueret til lejligheden med direkte henblik på at omgå overgangsordningens regler, eller at håndværkerne ikke havde været fast beskæftiget i det polske firma, fandt jeg det rigtigst forud for bevisførelsen i Østre Landsret at nedlægge påstand om frifindelse.”

Som det fremgår ovenfor, har der været tale om en langvarig sagsbehandling. Dette skyldes imidlertid bl.a., at der er tale om et kompliceret regelsæt, og at der har været anledning til omfattende efterforskning ad flere omgange i den omhandlede sag. Endvidere opstod der på baggrund af den nævnte af-

gørelse fra EF-Domstolen spørgsmål om forståelsen af udstationeringsreglerne i forbindelse med ankebehandlingen af sagen, og som følge heraf måtte sagen i en periode sættes i bero på afklaring af fortolkningsspørgsmålet.

Jeg finder på den baggrund ikke, at der er grundlag for udtalelsen i artiklen om, at myndighederne har trukket sagen i langdrag.”